Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Lausunto

09.05.2017

EDUSKUNTA
Maa- ja metsätalousvaliokunta

Asia: VNS 4/2017 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2018—2021

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua Valtioneuvoston selvityksestä ja esittää kirjallisena lausuntonaan seuraavaa:

Maa- ja metsätalousministeriön pääluokan vuotuiset määrärahat laskevat kehyskauden aikana 2,58 mrd. eurosta 2,56 mrd. euroon. Menosäästöistä pääosa kohdistuu maa- ja elintarviketalouteen sekä maaseudun kehittämiseen.

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014—2020 rahoitus sisältyy kehyksiin ohjelman etenemistä vastaavasti. Edellisen kehyspäätöksen mukaan maatalouden tulo- ja kannattavuustilanteen helpottamiseksi maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tukeen kohdennettu 6,7 milj. euron vuotuinen lisäys v. 2017 ja 2018 sekä luonnonhaittakorvauksiin kohdennettu 20,3 milj. euron lisäys v. 2017.

Näiden tilapäisten lisäysten poistumisen maataloustulovaikutukset ovat luokkaa 5 - 6 %. Tämän takia olisi perusteltua huolehtia kansallisen tuen ja luonnonhaittakorvauksen rahoituksesta myös tulevina vuosina. Nopeaa helpotusta maatalouden kannattavuuskriisiin markkinoiden kautta ei ole näköpiirissä.

EU:n uusi rahoitus- ja ohjelmakausi alkaa v. 2021. Tässä vaiheessa vuoden 2021 määrärahatasona on käytetty kuluvan ohjelmakauden ensimmäisen vuoden määrärahatasoa. Haasteena ohjelmakauden vaihtuessa on mm. Brexit-neuvottelujen lopputulos ja niiden budjettivaikutus sekä uuden ohjelmakauden päätösten ja toimeenpanon aikataulu. On mahdollista, että EU-rahoitus pienenee jo kuluvalla rahoituskaudella Brexitin seurauksena ja samalla on todennäköistä, että uuden ohjelmakauden käyttöönotto siirtyy vuoteen 2022 tai 2023.

Maatilatalouden kehittämisrahastoon (Makera) on esitetty siirrettävän vuosina 2016—2018 hallituksen kärkihankerahoituksena yhteensä 90 milj. euroa. Maatalouden rakenteen kehittymiseen pyritään vaikuttamaan myös Makerasta myönnettävillä valtiontakauksilla. Maatalouden pitkään jatkunut heikko kannattavuus ja kiristynyt pankkisääntely edellyttävät jatkossa uusia rahoitusinstrumentteja, ellei Makeran takausvastuita voida tuntuvasti lisätä.

Maatalouden pitkittynyt kannattavuuskriisi aiheuttaa kasvavia haasteita viljelijöiden jaksamiselle. Tämän takia olisi suotavaa, että jaksamisen tukevaan toimintaan ja lomituspalveluiden uudistamiseen osoitettaisiin lisää varoja kehyskaudella.

Lomituspalvelujen uudistaminen asiakaslähtöisesti niin, että huomioidaan maatilojen erilaiset tuotantotavat ja -teknologiat, yrittäjien jaksamista ja aidon valinnanvapauden toteuttamista

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
PL 510 (Simonkatu 6) • 00101 Helsinki
Puhelin 020 4131 • Faksi 020 413 2425
Y-tunnus 0215194-5 • www.mtk.fi

Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners (MTK)
PO Box 510 (Simonkatu 6) • FI-00101 Helsinki
Telephone +358 20 4131 • Fax +358 20 413 2425
Business code 0215194-5 • www.mtk.fi

edellyttää käyttöönottovaiheessa hieman nykyistä enemmän budjettivaroja. Maatilojen ja erityisesti lypsykarjatilojen nopea rakennekehitys tulevina vuosina johtaa joka tapauksessa siihen, että lomituspalvelujen järjestämiseen tarvitaan nykyistä vähemmän varoja kehyskauden lopussa.

Helsingissä 9.5.2017

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

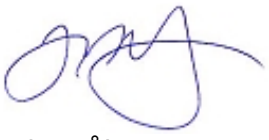

Johan Åberg
Maatalousjohtaja